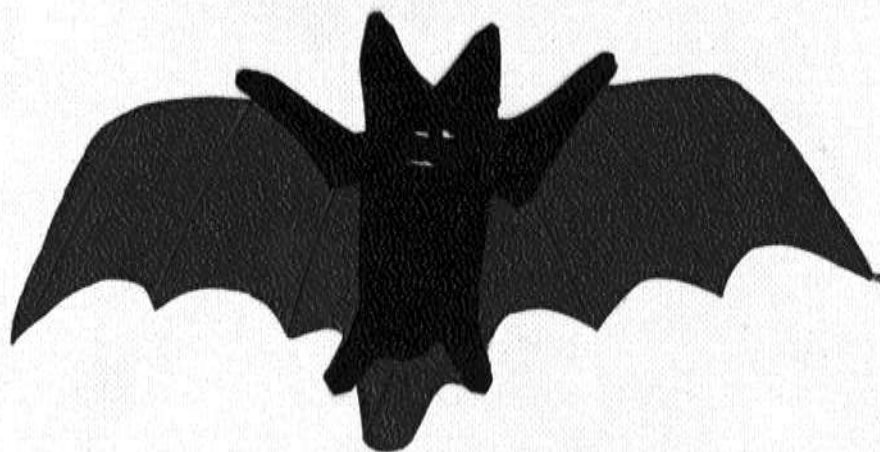

FTSK

Barlangkutató Szakosztály

jelentése

1978.

A Ferencvárosi Természetbarát Sportkör
Barlangkutató Szakosztályának
1978.-évi jelentése.

Összefoglaló
az F T S K Barlangkutató Szakosztályának
1978.évi tevékenységéről.

Feltárómunka, kutatás, adatgyűjtés:

Szakosztályunk a már sok éve kutatott területein működött : Égerszög-Teresztenye térségében, a Solymári-ördöglyukban, és a pilisi Hosszu-hegyen, a nyári táborokon kívül többször egy-két napos munkaturákkal is. A rövid kiszállások nagyobb-részt az égerszögi területre irányultak. A nyáron ebbe hosszú idő után Dr. Balázs Dénes is újra bekapcsolódott.

A solymári barlangot hétfélegyen rendszeresen térképezték, kutatták. A tavasszal négy tagunk Égerszög térségében geológiai terepfelmérést végzett. Rendszeres terepbejárást végeztek az Alsó-hegyen. Zombolyok bejáratát fotoit, jellegzetes belső fotókat készítettek. Az összegyűjtött csontleleteket a MÁFI Ósgerinces gyűjteményének adták le. Dr. Kordos László kiértékelése szerint ezek jelenkoriak voltak.

Kutatótáborok:

A táborok részletes beszámolóit a kutatásvezetők készítették el : a Teresztenyei-barlang munkáiról Kassay Albert kutatás vez. a Solymári-ördöglyukról Hartig Miklós csoportvezető, a Háromlyuku-barlang kutatótáboráról Máté József csoportvezető. A Szabadság-barlangban ez évben csak kisebb jelentőségű munkát Lukács László kutatásvezető irányította.

Nagyobb változás a munkatarületen: a piticsi vízrendszerhez tartozó Darázs-barlang további kutatásáról le kellett mondani. Az év elejére az akna feletti talajréteg megcsuszása teljesen feltöltötte/9.sz fotomell./ . A teresztenyei-rendszer Veszett-árpás nyelőjének kutatóaknája is nagyon pusztul/1.foto/.

Munkaturák:

A Szabadság-barlangnak már eléggé benőtt, elagyagosodott bejáratát a tavasszal tisztította meg a csoport. A Solymári-ördöglyuknál, a rongálások miatt, a helyi csoport munkáján kívül is kellett újabb lezárást, zárjavítást, betonozást végezni. Jelenleg itt a közlekedés csak a főbejáraton történhet.

Térképezés:

A folyamatosan készülő solymári munkát a csoportvezető a mellékleten jelenti. II.-hó-ban megkezdtük a barlang bejáratainak 0. pontjait bemérni. A barlangfelszín és a régi kőfejtő falának részletes felmérésével, a fejtőfal és az üregek helyzetének pontos kimutatása a célunk. A munkára Horváth János és egy-két tagunk ez évben 15 napot fordítottak.

Tudományos munka:

Barlangkitöltések vizsgálatával Szablyár Péter csoportja foglalkozik. Jelentésüket külön kötetben adják. Solymári csoportunk az év vége felé a kezdő lépéseket tette meg a barlang meteorológiai adatgyűjtésében.

Oktatás, gyakorlat:

Szakosztályon belül az év első hónapjában balesetelhárítási és barlangi elsősegély oktatást, majd mászás, kötélkezelés, biztonságtechnikai oktatást Szablyár Péter ill. Lukács László tartott. A gyakorlatokat a fiatalok részére a Hét-lyuk-ban Vidics Zoltánné vezette. A nagy teljesítményre képesek a Vecsembükki-zsombolyban végeztek tanulmányi turát.

Kutatóink résztvettek hegymászótanfolyamon. A Magyar Természetbarát Szövetség Barlangbizottságának barlangturavezetői tanfolyamát Lukács László és Vidics Zoltánné eredményesen elvégezték. Több tagunk résztvesz a Társulat barlangkutató tanfolyamán is.

Rendezvények, versenyek:

A IX. kerületi Sporthivatal által szervezett sportünnepélyen májusban, sikeres barlangkutató kiállítást rendeztünk. A "Kinizsi Kupa" barlangászversenyen Vidics Zoltánné, Lukács László és a "Papp Ferenc" csoportból társuk, Gazdag László I. helyezést értek el. Két másik, kezdő kutatókból álló verseny csapatunk is még a mezőny első felében végzett. A Országos Barlangnapon több kutatónk vett részt. Hosszu-hegyi csoportunk tagjai a barlangturát is lebonyolították. Két kutatónk vett részt a romániai Speo Sport 1978. kongresszuson és gazdag tapasztalatokat szereztek. A III.-hó végén Lukács László a Tátrában a Bélai-gerinc, Jegestavicsucs turán, VII.25-VIII.14.-ig a "Kaukázus 78" magashegyi expedícióon képviselte csoportunkat.

Együttműködés más csoportokkal:

A Debreceni MHSz Barlangkutató csoporttal VII.-hó közepétől az év végéig több kutatónk dolgozott együtt. Térképeztek a Létrási IV.-és a Diabáz-barlangban. Műszaki felmérésben segédkeztek az Istvánlápai-zsombolyban, buvárcsónokban a Szepesi-barlangban. A Vizbe-verem-ben feltárókutatást végeztek.

Szakosztályi munka:

Létszámunk az év folyamán 35-40 fő volt. Aktív kutató és szakosztályi munkát ebből 25-30 tagunk végzett. A nyári tábor idejére Isáki László szakosztályvezetőnk terve szerint, jelentős költséggel felújítottuk égerszögi kutatóházunk belső felszerelését. Sportkörünk az erre beígért támogatást az év végéig nem tudta megszerezni, így ez a csoport működési keretét terheli. A maradék, igen szerény anyagi alapunk a jövő kutatási év eredményét csökkentheti. Klubnapokat kéthetenként 2-3 órával tartunk. Részben itt intézhetjük a szakosztály működési ügyeit és képezzük elméletileg az elég ritkán jelentkező újonc barlangkutatókat. Aktív tagjaink, majdnem teljes létszámmal az égerszögi kutatóházban ünnepelték a munkás év végét, egyben a területen biztonsági ellenőrzést is tartottak.

Budapest. 1979. jan. 26.

Horváth János
szakoszt. vez. helyettes.

Jelentés a Tersztenyei bg. kutatásáról
és a nyári kutató táborról.

Barlang Kutató Szakosztályunk nyári kutató tábora 1978 aug. 9-20 - ig a Dász töbörben volt.

A tábor ideje alatt feltárási munkát végeztünk a Teresztenyei bg-hoz tartozó 2. és 3.sz. víznyelőben. Emellett kutató csoportunk néhány tagja terepbejárást is végzett.

A 2. sz. víznyelő / Veszett Árpás / régi 10 - 15 éves ácsolatát és a beomlott anyagot kitermeltük és új ácsolatot készítettünk. A munka végével a víznyelő bejáratát körbe kerítettük. / 1.sz. fotó melléklet /

A 3. sz. víznyelőben folytattuk a feltárást. A víz útját követve - a kötömbök között - folyamatosan ácsolva haladtunk előre. Kb. 1,5 m - es bontás után a főtében valószínűleg elértük a szálban álló kőzetet. A járat szellőzése közepesen jó volt. A vízjáratból időnként friss levegőt kaptunk. Ez a 8-10 cm széles nyílás később a beömlő esőviztől és agyagtól eltömődött.

A munkához csákányt, kömmüves kalapácsot, kétkezes kalapácsot és vésőt használtunk.

A kifejtett anyagot kézi erővel fémvödrökben hoztuk a felszínre egy - az akna fölött lévő háromlábú erősített - csiga segítségével.

A tábor ideje alatt 2 m -el növeltük a vágat hosszát. A kutató táborban 23 fő dolgozott, ebből 8 vendég volt.

Szeptemberben 22-23-24 - én újból folytattuk a feltárást a 3.sz. víznyelőben. Ekkor 1,5 m hosszan haladtunk előre. A jelenlegi végpont az akna bejárat szintjétől 11 m mélységben van. / 2-8 sz. fotó melléklet /

A feltáráásban 9 fő vett részt.

A jelenlegi állapotot tükröző térkép mellékelve.

A Teresztenyei bg. forrásszáj felőli részét Balázs Dénes és Moga János nézte meg. A forrásszáj után lévő nagy omladékot tartó ácsolat teljesen elkorhadt és tönkre ment. Az ácsolat utáni szakaszon változást nem találtak.

A terpbejárás során végig jártuk a Tersztenyei bg - hoz tartozó töbröket és a régi munkahelyeinket.

A tavaszi hó-olvadáskor egy-két töbör alján kisebb beszakadásokat találtunk. A Borzkarszt bg-nál, a Büdös lyuknál, a Patkós bg-nál, a Vizetesnél és az 1. sz. víznyelőnél a tavalyihoz képest változást nem észleltünk.

A Darazsas bg. a tavaszi hóolvadás következtében beomlott. A fel-táró munkát ezért nem folytattuk. / 9 sz. fotó melléklet /

A fotókat és a térkép mellékletet Gazdag László készítette.

Kassay Albert
kutatás vezető

Beszámoló

a solymári csoport 1978. évi munkájáról

1978. évi mérő és kutató munkánkat február hónapban kezdtük el. Munkánkat havi két-három alkalommal végeztük. Felmértük az egész lépcsőházat a főbejáratától a cirkuszig, továbbá folytattuk a III. bejáratnál a méréseket, melyet abba kellett hagynunk a feltörések miatt, mert ideiglenesen állandóra lezártuk, amíg nem készül el az új zár.

Ásatásokat végeztünk az Orion-teremben, de nagyobb eredményt még nem sikerült elérnünk, mivel elég nagymennyiségű agyagdugó-törmelék halmozódott fel és emiatt hosszabb és kitartóbb munkát igényel ez a bontás.

Minden hó első vasárnapján ügyeletet tartottunk. Egyik ügyeletünk során 6 főt kellett kihozni a barlangból, mert eltévedtek. Ezen kívül több ízben vezettünk turákat felkérésre.

Sok gondot okozott több alkalommal a három bejárat ellen irányult feltörési kísérletek, illetve feltörések.

A nagy bejáratnál június 11-én betonozó munkákat kellett végezni, melyet a következő 3-4 napon ellenőrizni is kellett, nehogy szétverjék a friss betont.

Május 21-én feltörték a Pipa bejáratot. /Lefürészelték a tengelyt./ Ezt a bejáratot is ideiglenesen lezártuk, amíg nem készül el hozzá a zár.

November 5-7-ig táboroztunk a barlangnál és az első éjszaka hatalmas robbanás történt a Főbejáratnál, persze kárt nem tudtak tenni az ajtóban. Senkit sem találtunk ezután a környéken.

Két tagunk részt vett a Magyar Földrajzi Társaság rendezésében alapfokú alpin tanfolyamon.

Új tagjainkat sziklamászói gyakorlattal képeztük tovább.

Barlangklíma méréseinket csak részben tudtuk teljesíteni, mivel csak az év utolsó negyedében sikerült műszereket szerezni. Hőmérsékletet egyelőre csak a Főbejárat zombolyaiban és ezek mellékjárataiban mértünk, minden hét végén. Átlagosan 8 °C körüli állandó hőmérséklet volt. Ezen részek nedvességüknél fogva is hidegebbek. A zöld-cseppkő járatnál 7,9 °C volt a

hőmérséklet, mivel nagyon vizes és közel is van a kijáratához. Ez novemberi mérés volt. Viszont e járat belsőbb részeiben 8-8,1 °C volt a hőmérséklet ez persze a járat szárazabb mivoltának és zártabbságának köszönhető.

Kísérlet képpen a barlang belső, egészen száraz részein is végeztünk méréseket, ahol a 9 °C-ot is meghaladta.

Csepegésmérést is végeztünk szintén a zöld-cseppkő járatában. Itt egy születő cseppkő csepegését mértük és egy heti vízhozama 30 ml volt. Ez a felszíntől kb. -30-40 méterre van, tehát elég gyakran kaphat csapadékot, habár az idei ősz elég csapadékszegény volt. Ugyanebben a járatban egy összekötő járatrész kibontása közben csontokat is találtunk. Ezek: szarvasbika agancs töredéke, lábszárcsont, állkapocs-csont fogakkal, továbbá kisebb szilánk darabkák és éti csiga házak. Mindezt jelentettük az MKBT titkárságán is, és úgy értesítettük, hogy Dr.Kordos László kutató társunk fog ezzel foglalkozni. Ehhez mi szeretnénk segítséget nyújtani a további kutatásban.

A barlang 1978. évi látogatottsága a következő képpen oszlik meg:

1978. január 8-án:	25 fő
február 5-én:	56 fő
március 5-én:	50 fő
április 8-án:	25 fő
április 11-én:	38 fő
április 16-án:	6 fő
április 30-án:	16 fő
május 7-én:	16 fő
június 4-én:	28 fő
július 2-án:	8 fő
augusztus 6-án:	23 fő
szeptember 3-án:	29 fő
október 1-én:	30 fő
november 5-én:	6 fő
december 3-án:	19 fő
december 10-én:	10 fő

Összesen: 382 fő egész évben.

Itt szeretném megemlíteni, hogy mivel nem olyan sűrű a barlang látogatottsága, mint amikor nyitva volt, ezért a denevérek állománya is növekedett.

Amit eddig még nem tapasztaltunk ebben a barlangban, például: a Denevér teremben már fűrtükben 10-15-ösével csoportosulnak.

Budapest, 1979. január 10.

Hartig Miklós
Hartig Miklós
a solymári csoport vezetője

J e l e n t é s

az FTSK Barlangkutató Szakosztálya keretében működő
Győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola
barlangkutató csoportjának 1978-évi tevékenységéről

A csoport az OTVH 100-75/1978. számú kutatási engedélye alapján végzi a hosszuhegyi Háromlyuku-zsomboly feltárását.

Az évek óta megrendezésre kerülő nyári kutató tábort 1978. július 30. - augusztus 14. között tartottuk meg. A tábor átlagos létszáma 15 fő/nap volt, a résztvevők döntő többsége a KTMP hallgatója.

A kéthetes sátoztábor anyagi fedezetét az FTSK és a KTMP közösen biztosította. A szükséges felszerelések helyszíntre szállítását a KTMP biztosította, a Hosszuhegyre történő felszállításban /és a tábor vizellátásában/ a Pílisi Parkerdőgazdaság volt segítségünkre. A tábor ideje alatt a fő feladatot a zsomboly kitöltésének bontása és felszínre szállítása képezte. Az utóbbi munka hatékonyabbá tétele érdekében a kézi csörlőt villanymotorral szereltük fel és üzemeltetésére egy aggregátort telepítettünk.

A tábor befejezéséig mintegy 50 m³ törmelékot és agyagot szállítottunk a felszínre, melyből a szokásos leletmentést /átvizsgálást/ elvégeztük.

A tábor során jelentősen kibővítettük az un. "Medvés ág" szelvényét és teljesen kitisztítottuk annak a zsomboly nagy kürtője alá betorkoló szakaszát.

A nagy kürtő alatti terület kitöltését teljes szelvényben kb 3 m-el süllyesztettük, így a korábban omladékos kis aknákkal megközelíthető oldalfülke teljesen szabaddá vált.

A nagy kürtő alatti részt homogén, sárga agyag tölti ki /az ősszel mélyített kézi furások alapján átlag 2 m mély/, az oldalfülke fal melletti részein még erősen kötöttmélékes agyag található.

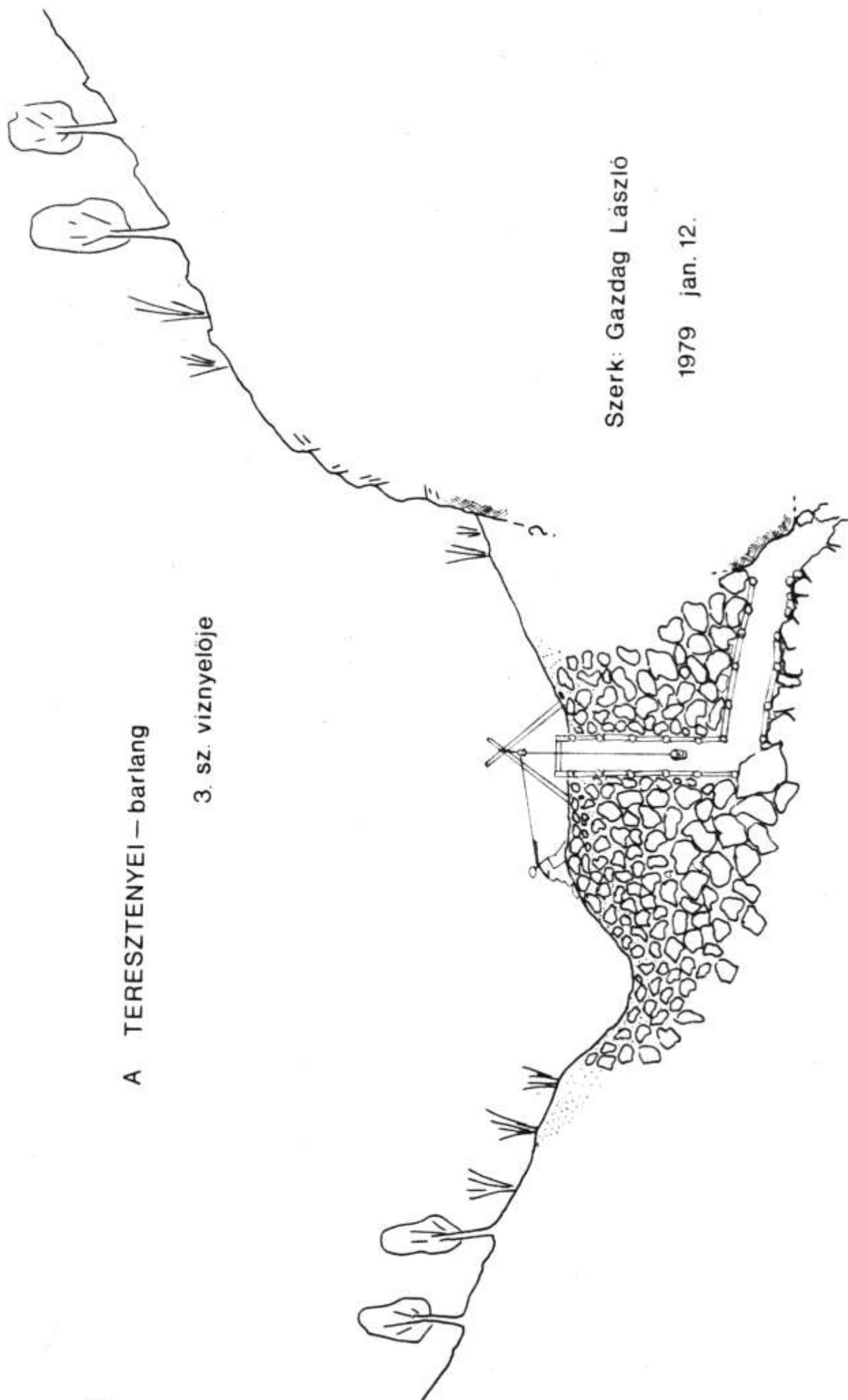
A barlang életvédelmi lezárását biztosító rácsozatok állapota jó. A barlang további feltárását a jövő évi nyári tábor keretében folytatjuk.

Budapest, 1979. január 15.

Máté József
csoportvezető

A TERESZTENYEI – barlang

3. sz. víznyelője

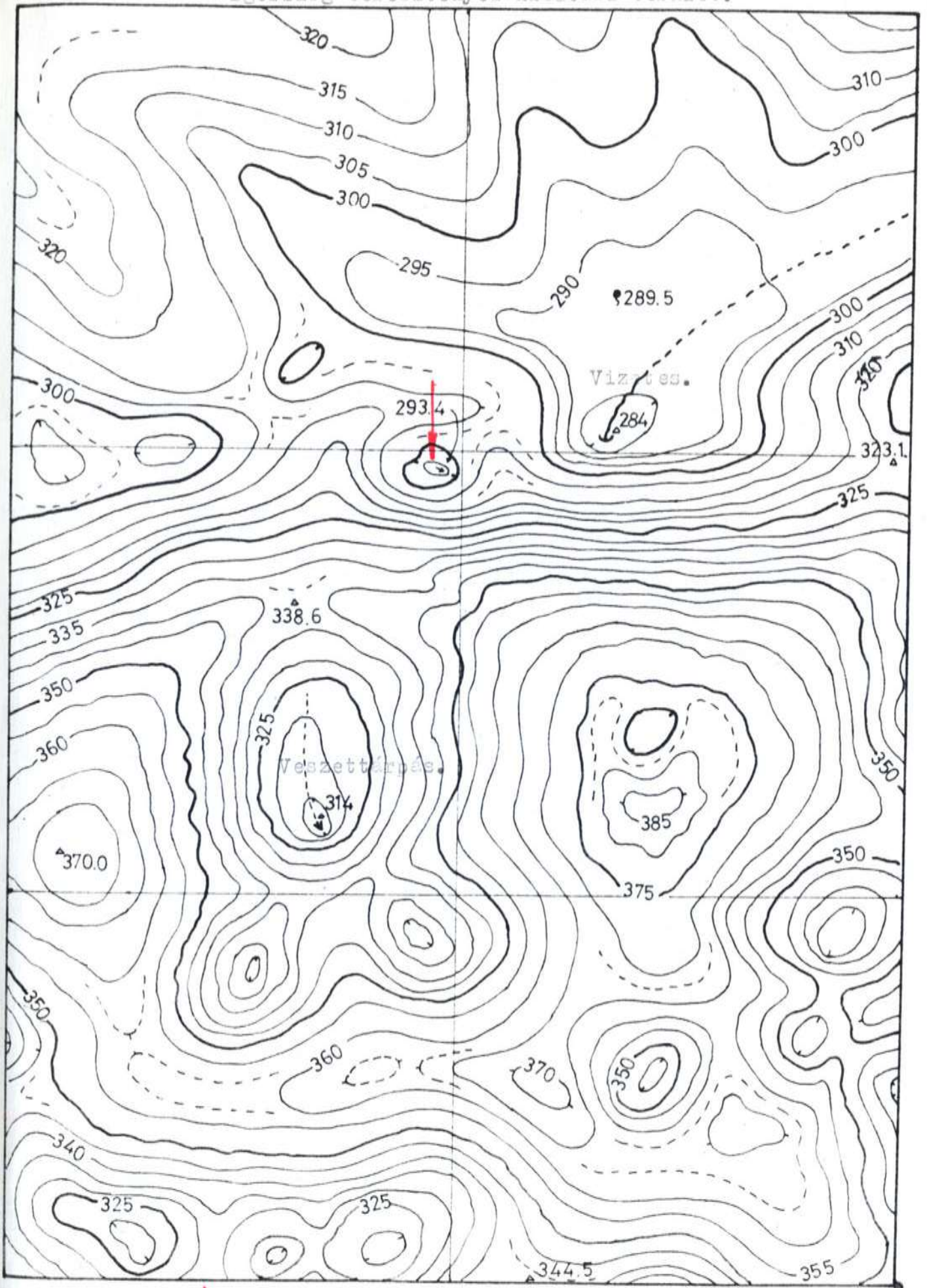

Szerk: Gazdag László

1979 jan. 12.

0 5 10 m

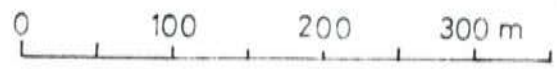
Égerszög-teresztyenyei kutatási terület.

M = 1:5000

a jelentés 3. sz. viznyelősje.

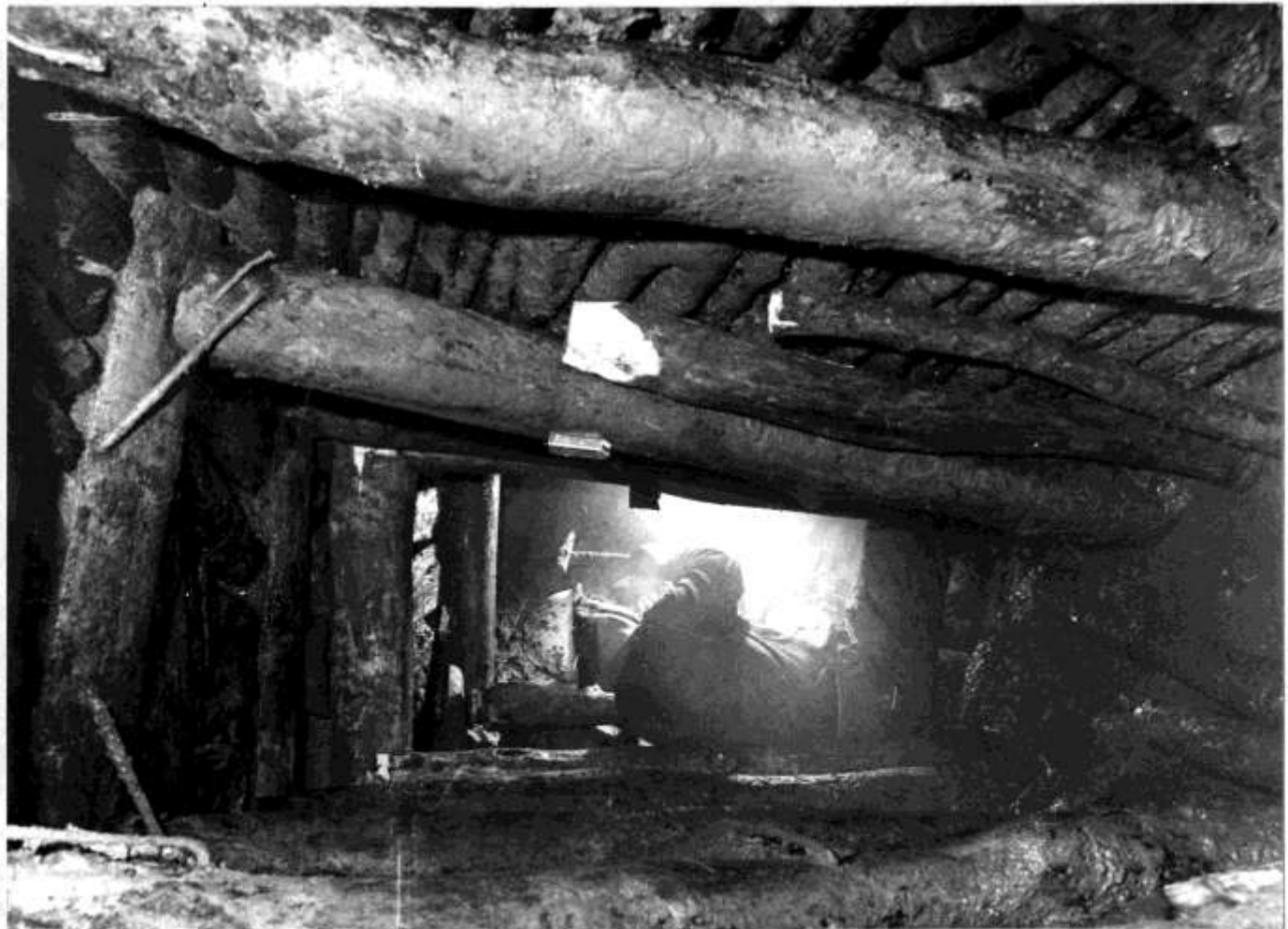
A Veszett-árpás,
a 2.sz. nyelő bekerített aknája.
/ 1.sz. melléklet./

/ képek a teresztenyei barlangrendszer kutatásáról/

A 3.sz.nyel6 ácsolt aknanyilása.
A nyel6 alsó szakaszán.

A 3. sz. nyelő végpontján.
a végpont a vizjárattal.

Törmelék, agyag-kitermelés a munkahelyről.

Esőzés után.
Agyagos zagy kiemelése a 3.sz.nyeléből.
/ 2-8. sz. munkafotók /

A Darázs - barlang
feltöltődött aknája, 1978. április.
9.sz. foto.

/ piticsi vízgyűjtőterület/